GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 65.

W Niedzielę Dnia 14 Sierpnia 1808.

Z Wiednia d. 6. Sierpnia.

J. Królewiczowska Mość Arcy Xżę Jmć Karol Ambroży, Arcybiskup Grann i Prymas królestwa Węgierskiego, d. 24 Lipca konsekrowany w Wiedniu uroczyście został na biskupa w przytomności Nayiaśnieyszych Cesarstwa Jchmość, Arcy Xiążąt i bardzo wielu magnatów Węgierskich przez Erlauskiego Arcybiskupa, Barona Fischer, przy assystencyi Biskupa Raaby Józefa Vilt i Biskupa Steinmageru Leopolda Somogyi.

Nayiaśnieysi Cesarstwo Jchmość raczyli w towarzystwie Arcy Xcia Jmc Jenerallissima Karola odwiedzać d. 1 Sierpnia rękodzielnią sycow w Hamburgu. Nayiaśnieysi Cesarstwo zatrzymali się długi czas przy robieniu drzewianego kwasu przy zaprowadzoney tam przez dyrektora Ter no-lampie, i oświadczyli mu z tego względu swoie nayłaskawsze ukontentowanie.

J. C. K. Mość raczył mianowanego nie dawno Wicekanclerzem przy C. K. Węgierskiey nadworney kancelaryi C. K. taynego Radcę i Kawalera orderu S. Szczepana, Jędrzeja Semsey, mianować nayłaskawiey radcą stanu, a dotychczas wego taynego i stanu Radcę Jana Somogyi de Megyes, komandera orderu S. Szczepana, Wicekanclerzem przy Węgierskiey nadworney kancelaryi. Pierwszy złożył d. 23 a drugi d. 24 zwyczayną przysięgę wierności.

Dotychczasowego Referenta przy C. K. nadworney kamerze skarbowey, Hrabiego Michała Nadasdy młodszego, i K. Węgierskiego stadthalteryi Radcę, Hrabiego Antoniego Cziraki raczył J. C. K. Mość nayłaskawiey mianować referentami przy K. Węgierskiey nadworney kancelaryi.

J. C. K. Mość raczył wakuiący przez oddalenie się P. Müllera urząd przy C. K. bibliotece nadwornego Radcy i pierwszego kustosza udzielić nayłaskawiey P. Wincentemu Stingel, bywszemu nauczycielowi Arcy Xcia Jmc Rainiera, wynadgradzaiąc iego dawne zasługi.

Właściciela państw Raspach i Nering, Nadworneg i sądowego Adwokata, Doktora Franciszka Heintl raczył JCKM. przez wzgląd na iego w rolniczem gospodarstwie zasługi, wynieść nayłaskawiey z całem iego potomstwem do godności stanu rycerskiego.

Z Paryża d. 23. Lipca.

Przedonegday przybył tu nadzwyczayny Ambassador Perski, Asher-Kan, w towa-

rzyſtwie P. Jauberta, sekretarza tłómacza Cesarza, który z rozkazu Monarchy wyiechał na przeciwko niemu aż do granic państwa. Wszędzie, którędy przeieżdżał przyymowany był z honorami i uprzedzeniami. Asher-Kan ieſt nayznakomitszą osobą dworu Perskiego. Podług zwyczaiu wschodniego wziął z sobą znaczny orszak, który 260 do 300 osób wynosił; lecz trudności podroży zniewoliły go do zoſtawienia w drodze większey iego części; poselſtwo iednak iego ieſt licznieysze od będących dotąd w Francyi. Ambaſſador ieſt wysokiego wzroſtu, uprzeymy i dla kobiet nader grzeczny. Zapewniaią, że ma przeszło 80 kobiet w rożnych swoich domach w Teheran i gdzie indziey, tudzież 4 synow pod iednym rokiem i zupełnie do ſiebie podobnych.

Mowią, iż W. Xżę Jmć Bergski przeiechał w nocy z d. 10 na 11 b. m. przez Lourd do wod w Cauteretz.

Liſty z St. Malo donoszą, że Kapitan Surcouf, dowodzca fregaty Strzygoń, zabrał znowu w wschodnio-indyyskich wodach Angielski okręt. Nieprzyiaciel zaprzeſtał krążenia około wyspy Francuzkiey. Z 19 zabranych w Grudniu roku przeszłego nieprzyiacielskich okrętow przez fregaty Piemontka, Semilant i Strzygoń, weszło do portow osady naszey 17, które zaprowadziły tam obfitość wszyſtkiego. Anglicy utracili dotąd przeszło 20 mill. funtow ryżu i żyta. Przy odeyściu tego doniesienia czatował Kapitan Surcouf na kilka bogato ładownych Angielskich okrętow, które w Grudniu i Styczniu wyszły były na morze. Niewątpiemy, że dopiął swego zamiaru, ponieważ okręt iego nayszybcieyszym ieſt w całych Indyach.

Piszą z Mirepoix, że P. Vidal odkrył tam d. 9 b. m. w ogonie Wieloryba nowego planetę, który wyrownywa gwiazdzie 7go rzędu.

D. 20 poſtawiony zoſtał posąg Cesarza na tryumfalney bramie na Karuselu.

Pisma nasze donoszą o zaięciu trzymanego dotąd przez Anglikow małego portu Lassino na oſtatnim końcu wysp Cherso przez wyszłą z Zara wyprawę. Nieprzyiaciel dowiedziawszy ſię o wyyściu tey wyprawy uciekł. Krążącym po Adryatyckim morzu Angielskim okrętom służył ten port za mieysce schronienia. Nadto były panami za pomocą tego portu kommunikacyi między Wenecyą i Dalmacyą.

Monitor umieścił co naſtępuie:

Z Vittoria d. 13. Lipca.

„D. 11 przyiął Nayiaśnieyszy Król Hiszpański w Be-gara deputacyą od miaſta Santander z 6 osob złożoną, która potwierdziła zaprzyſiężoną iuż przez miaſto wierność i prosiła o przebaczenie za popełnione błędy. J. K. Mość przyymował wszyſtkie osoby znaywiększą uprzeymością i pracował z swoiemi miniſtrami aż do godziny 9 w wieczor.

Nazaiutrz udał ſię Król w dalszą drogę do Vittoria. Na granicy Guipuskoa pożegnali deputowani prowincyi J. K. Mość, a powitali go deputowani z prowincyi Alawa. Wszędzie wypytywał ſię Król o ſtan mieysc przez które przeieżdżał. O 3 godziny drogi od Vittoria otrzymał Król liſty przez gońca, przeczytał ie w powozie i nie zadługo na nie odpisał. Przedſtawiono mu także oddział pieszego regimentu Afryka, który chciał koniecznie towarzyszyć J. K. Mci. Lubo przekładano tym żołnierzom, iż nie potrafią wydołać powozowi piechotą, zoſtali iednak przy swoim zdaniu i szli 3 godziny za powozem aż do domu, w którym J. K. Mość ſtanął. Gdy J. K. Mość wieżdżał do Vittoria ſtały woyska

pod bronią i dumy mieszkańców były obiciami przyozdobnione. Huk dział, odgłos dzwonow, natłok ludu, wszystko to czyniło wiazd wspaniałym. Dniem pierwey był J. K. Mość w Vittoria, iako głownem mieście prowincyi Królem Hiszpanii i Indyi ogłoszony. O godzinie 9 wieczornym był faierwerk, na którym znaydował się J. K. Mość.

Dziś w południe udał się J. K. Mość do kościoła, słuchał mszy i był od duchowieństwa pod baldachinem przyięty. Powróciwszy z kościoła dawał audyencye deputowanym od pobliskich miast i wsiow. Uroczystości i faierwerk ponowione były dnia dzisieyszego.

W dniu przybycia Króla ogłoszona tu została następuiąca odezwa:

Don Jozef Napoleon, z Bożey łaski, &c. &c. Hiszpanie! przy wstąpieniu na ziemię narodu, nad którym Opatrzność powierzyła mi rządy, muszę wam myśli moie dać poznać. Wstępuiąc na tron polegam na szlachetnych duszach, które mnie wspierać będą, dla przywrocenia narodowi Hiszpańskiemu dawney świetności. Konstytucya, którą zaprzysiężecie, zapewnia wyznanie Swiętey naszey Religii, obywatelską i polityczną wolność; zaprowadza narodową reprezentacyą, przywraca dawnych waszych kortes lepiey urządzonych, ustanawia senat, który iest rękoymią osobistey wolności, podporą tronu w przykrych okolicznościach, i oraz chwalebną nadgrodą za czynione kraiowi przysługi. — Sądowe władze, narzędzia ustaw, rownie iak te samowładne, wydawać będą wolno niezależąc od nikogo wyroki. Zasługa i cnoty będą iedyną zaletę do publicznych urzędow. — Jeżeli nie zudzą mnie moie życzenia, tedy rolnictwo wasze i handel uwolnione na zawsze od więzow, zakwitną. Ponieważ chcę panować na mocy ustaw, naypierwszy zatem dam przykład winnego im uszanowania. — Z naywiększem zaufaniem przybywam do was, otoczony szacownemi mężami, którzy nic przedemną nie zataili, co tylko widzieli potrzebnem dla waszego dobra. — Slepe namiętności, fałszywe wieści, wybiegi spolnego nieprzyiaciela lądu, który niczego bardziey nie pragnie, iak oddzielenia Hiszpanii od Indyi, wprawiły niektórych z was w okropną anarchiią. Na widok takowy rozrywa się moie serce; lecz iakkolwiek wielkie bydź może to nieszczęście, musi w momencie ustać. Hiszpanie połączcie się wszyscy, otoczcie moy tron, staraycie się, aby wewnętrzne zaburzenia nie zabierały mi czasu, którego chciałbym użyć dla przyłożenia się do waszego dobra. Poważam was tyle, iż wierzę, że starac się będziecie zasłużyć na uszczęśliwienie was, co iest iedynym przedmiotem moich życzeń. W Vittoria d. 12 Lipca 1808.

Ja Król.

D. 14 zrana o godzinie 3 wyiechał J. K. Mość z Vittoria do Miranda. Pomimo trudow podroży w tak gorących czasach, cieszy się JKMość dobrym zdrowiem. „

Do iednego z naszych portow zawinęła Francuzka galiota z 160,000 funtow kawy z Baltimore.

Sąd kassacyyny postanowił pod d. 16 b. m. że związek małżeński, w który emigrant wszedł w czasie swoiey emigracyi za granicą, iest nieważny, że ten związek nieważny sam z siebie nie nabiera mocy przez nadane emigrantowi przebaczenie, i że może go odstąpić lub po odzyskaniu praw obywatelskich ponowić.

W. Xżna Bergska oczekiwana wkrótce w Paryżu na powrot z Bajony.

Z Amsterdamu d. 26 Czerwca.

Nayiaśnieyszy Król znayduie się teraz

w Arnheim, w głownem mieście departamentu Geldryi, gdzie przyymowany był z naywiększemi radosci okrzykami. JKMość oświadczył, iż miasto Arnheim nie ma bydź na przyszłość nadgraniczną twierdzą. Wały i fortyfikacye ustąpione są miastu, które ma rozebrać i na publiczne przechadzki przerobić. Starcowi 108 lat mającemu, który był JKMci w Arnheim przedstawiony, wyznaczył Król 400 zł. pensyi.

Mowią, że prywatna pożyczka na rachunek JKMci 5 mill. zł. od kupieckich domow Brieneni, van Grotten i Lindt iuż iest dopełniona. Za hypotekę tey pożyczce służą Królewskie dobra w wschodniey Fryzyi, których część na zapłacenie kapitału i prowizyi Ma bydź w przeciągu 8 lat sprzedana.

JKMość mianował Radcę stanu Jakobson nadzwyczaynym swoim posłem przy Xciu Prymasie, a Majora i Kawalera Weetrs sekretarzem tego poselstwa.

Z Gothenburga d. 20 *Lipca.*

Gazeta Sztokolmska pod d. 16 Czerwca zawiera co następuie:

" Wczoray nadeszły listy pod d. 12 Czerwca od Kontraadmirała Barona Cederström, w których donosi JKMci, iż Szwedska flota pod iego rozkazami, która d. 3 wypłynęła z Karlskrony, przybyła do Hango i krąży w tamteyszych okolicach.

Admirał Hood krąży z dywizyą Angielskiey floty, dla uważania półnożniowych i Baltyckiego morza Rossyyskich portow.,,

Gazety nasze umieściły następuiące do niesienia:

Z Londynu d. 4 *Lipca.*

Dziś zostały posiedzenia parlamentu przez kommissyą Królewską odroczone. Lord kanclerz miał następuiącą mowę:

Lordowie i Członki niższey izby! Jesteśmy od JKMci upoważnionemi do oświadczenia wam wielkiego ukontentowania JKMci, że mu że teraznieysze posiedzenia parlamentu trudne wasze prace, iakich publiczne interessa wymagały, zakończyć. Srodek, który przedsięwzięliście do pomnożenia siły woyskowey, będzie zasadą nader użytecznego systematu obrony kraiu, zwłaszcza w teraznieyszych okolicznościach. — Sankcyą, którą JKMość nadał środkom odwetu, do których przymuszony był przez potężne zamachy nieprzyiaciela przeciw handlowi i źrzodłom tego królestwa, bardzo JKMci były przyiemne, &c. — Członki niższey izby! JKMość zalecił nam, abyśmy wam serdeczne złożyli podziękowanie za powolność i gotowość, z iakiemi uchwaliliście potrzebne na teraznieyszy rok pieniądze. JKMość rozkazał nam zaręczyć was, iż dzieli z wami ukontentowanie, iakie uczuliście widząc w kwitnącym stanie dochody i kredyt kraiu, pomimo ciągle uciskaiącey woyny, i życzy wam szczęścia, iż potrafiliście obmyślić potrzeby publiczney służby z tak małem pomnożeniem publicznych ciężarow kraiu. JKMość rozkazał nam uczynić podziękowanie wam, za postawienie go w stanie uczynienia zadosyć obowiązkom względem iego sprzymierzeńców, i za uchwalenie pensyi dla siostry JKMci Xżny Brunswickiey. — Lordowie i Członki niższey izby! JKM. uwiadomia was z wielkim ukontentowaniem, że pomimo ogromney konfederacyi, która uformowała się przeciw iego Sprzymierzyńcowi, Królowi Szwedzkiemu, Monarcha ten utrzymuie ciągle z niezłomnym zapałem i odwagą honor i niepodległość swey korony, i że z strony JKMci nic nie opuszczono dla wsparcia go w okropnym boiu, do którego iest wplątany, i t. d.

W Plimucie został d. 24 Czerwca nay-większy liniowy okręt, iaki dotąd w marynarce naszey posiadano, Caledonia o 134 działach w przytomności blisko 30,000 widzow z warsztatu spuszczony.

Bywszy nasz w W. i dniu ambassador, P. Adair, udaie się na fregacie Hyperion do Malty, a ztamtąd, iak mowią do Konstantynopola. Sprawuiący tu Tureckie interessa, Sedai-effendi, odpływa stąd na tey samey fregacie.

Dworska gazeta pod d. 28 Czerwca zawiera w sobie rapport Wiceadmirała Pellew, dowodzcy woiennych naszych okrętow w wschodnio-indyiskich wodach, pod dniem 14 Grudnia 1807 z okrętu Culloden, portu Giessen, w następuiącey treści:

" Wice admirał Pellew wypłynął d. 20 Listopada z Malakka i przybył d. 5 Grudnia z swoią eskadrą i wziętem z Point Panka woyskiem lądowem do wschodniego końca wyspy Jawy. W porozumieniu się z Podpułkownikiem Lockhart, który lądowem woyskiem dowodził, wysłał kommissarzy na okręcie pod banderą pokoiową, dla umowienia się z dowodzcą Hollenderskiey siły morskiey, względem oddania stoiących w Giesse woiennych okrętow. Z listow atoli, które do Hollenderskiego admirała pisano i od niego odebrano pokazuie się, iż okręty Rewolucya o 70, Pluto o 70 i Kortenaer o 68 działach, które dawno Hollendrzy uznali za niezdatne do służby, rzeczony admirał kazał spalić. Wszystkie działa, woyskowe zapasy, &c. które znaydowały się w Griesse i bateryą Sambelangen na wyspie Madera zniszczyć kazał.,,

Listy z przylądka Dobrey nadziei pod d. 16 Kwietnia donoszą, że Tranquebar opanowana została przez eskadrę Admirała Pellew.

W tych dniach odprawiła się długa gabinetowa rada.

Amerykański Kommedor Barron, dowodzca fregaty Chesapeak, która starła się była z naszem okrętem Lampard, odsądzony został przez woienny sąd Amerykański na 5 lat za niezdatnego do służby, ponieważ nie poczynił na swoim okręcie przyzwoitych przygotowań do obrony.

Z Banku poszło onegday 20 wozow z pieniądzmi do Portsmutu.

Powracaiąca z Jamaiki kupiecka flota zawinęła wczoray pod zasłoną fregaty Artusa do Portsmutu. Wspomniona fregata przywiozła dla kupcow million dolarow.

Wyprawa pod sprawą Artura Wellesley nie była ieszcze do 25 Czerwca z Korku wypłynęła.

W Chatam uzbraiaią wiele przewozowych statkow.

Mowią, że Algier wydał znowu Ameryce woynę.

Z Manszestru donoszą, że większa część rzemieślnikow powrociła do warsztatow. Pierwey ieszcze spalili portrety kilku znakomitych fabrykantow, przeciwko którym mieli nienawiść.

W ostatnim kwartale, który skończył się d. 5 Kwietnia 1808 wywieziono z portu Londyńskiego, podług podanego parlamentowi rachunku, za 4 mill. 900,000 f. szt. Angielskich rękodzieł. W tymże kwartale roku przeszłego wynosił wywoz 6 mil. 100,000 f. szt.

Właściciel i drukarz dziennika *Independent Whig* skazanemi przez sąd Królewski zostali za potwarczy artykuł umieszczony w tym dzienniku na 3 letnie więzienie i na złożenie po 500 f. szt. kaucyi, że na przyszłość lepiey się sprawować będą.

Przeznaczony na Baltyckie morze konwóy zatrzymał się przy Nore, dla dostania armatnych łodzi na zasłonę, ponieważ Duńskie armatne łodzie stały się dla nas bardzo niebezpiecznemi.

Słychac, iż z Szwecyą zawarty został handlowy traktat.

Admirał Gardner krąży teraz przed Texlem, a Lord Gambier przed Brestem. Niepotwierdziła się pogłoska, iakoby ztamtąd wypłynęło 5 okrętow.

W zachodnich Indyach rozbiła się nasza fregata Astrea.

Do Plimutu przybyła z Chin flota z 8 okrętow złożona, pod zasłoną woiennego okrętu Alban. Przy tey flocie znaydował się zabrany Duński okręt w wschodnich Indyach.

Z Londynu d. 9. Lipca.

Gazeta dworska pod d. 5 b. m. zawiera następuiące oznaymienie względem zawartego przez J. K. Mość z Hiszpańskim narodem pokoiu:

"*W obecności J. K. Mci na radzie.* Maiąc J. K. Mość wzgląd na chwalebne usiłowania Hiszpańskiego narodu, chcącego wydobyć się z pod tyranii i przywłaszczeń Francuzkich; otrzymawszy nadto z rożnych prowincyy Hiszpańskich zapewnienie o uczuciach przyiaźni względem W. Brytanii, przeto raczył za zgodą swey tayney rady rozkazać co następnie:

1) Wszelkie nieprzyiacielskie kroki przeciw Hiszpanii maią z strony J. K. Mci natychmiast ustać; 2) Zamknięcie wszystkich Hiszpańskich portow, które nie są przez Francuzow zaięte lub pod ich wpływem nie zostaią, ma natychmiast bydź zniesione; 3) Do Hiszpanow należące okręty i statki, które od J. K. Mci okrętow na morzu natrafione zostaną, maią bydź tak uważane, iak okręty nayprzyiaźnieyszych kraiów i wolno im pozwolony neutralnym okrętom prowadzić handel; 4) wszystkie okręty i towary należące do osób w Hiszpańskich osadach, ieżeli przez okręty J. K. Mci zatrzymane będą, maią bydź starannie zachowane, do portu zaprowadzone i oczekiwać rozkazu J. K. Mci, poki nie nadeydzie wiadomość, iż te okręty lub towary należą do osad czyniących wspolnie przeciw Francyi. — Działo się w pałacu Królowey d. 4 Lipca 1808."

Rząd poseła wiele broni nowym naszem przyiaciołem, tak nazwanym patryotom w Hiszpanii i Portugalii. Cztery regimenta dragonii, iedna brygada gwardyi, 13 batalionow piechoty i znaczna artylerya wsiadać maią d. 16 Lipca na okręty. Fregata Alkmene powieść ma d. 10 b. m. znaczne summy pieniędzy do Hiszpanii. D. 5 ieszcze miał Pułkownik Boyle i Kapitan Kenedy odpłynąć tamże z jeńcami Hiszpańskiemi.

Listy z Gibraltaru donoszą, iż lud w Kadyxie miał zamordować Margrabię Solano, ponieważ odmowił mu broni, którey na pogłoskę o zbliżaniu się Francuzow żądał, dla oparcia im się.

Do wszystkich portow W. Brytanii i Irlandyi posłano rozkaz, ażeby przybywaiące z Hiszpanii osoby z listami bynaymniey przez kwarantanny zatrzymywane nie były, owszem przyspieszano ich podroż do Londynu.

W imieniu Króla oświadczono przy odroczeniu posiedzeń parlamentu, iż iedynym iego iest zamiarem utrzymać Hiszpańską monarchiią w zupełney całości i niepodległości.

Z Norembergi d. 28. Lipca.

Panuiący Xiąę Ahrenberg wezwał pod d. 7 Lipca swoich wazalew, aby w przecią-

gu roku okazali nadane im od Cesarza i rzeszy prawa do lenności w iego prowincyach Reklinghausen i Dülmen leżących.

Dotychczasowy Professor w Moguncyi Wedekind wszedł w służbę W. Xcia Darmstadtskiego. Wydźwignął on szczęśliwie tego Xcia z ostatniey iego niebezpieczney choroby. Jest zatem iego nadwornym lekarzem z zaszczytem taynego radcy i p ns 4,4000 zł. ryń. &c. mianowany. Oprocz tego otrzymał order Darmstadtski.

Z Berlina piszą co następuie:

" Wszystko spieszy teraz z Berlina, dla przypatrzenia się poruszeniom Francuzkiego obozu za Charlottenburgiem. Przeniosła się tam nawet przemysłowa klassa ludu. Codziennie idą tam wozy z żywnością. Wesoło iest patrzeć na ciągnące tam regimenta: żołnierze powiązali około siebie chleb i inne żywności, inni prowadzili z sobą dla zabawy psy, koty, wiewiorki, &c. Mowią, iż zebrac się ma do tego obozu 20,000 ludzi, stać tam 6 tygodni, potem udać się do mieysca swoiego przeznaczenia. — Z Królewca rzadko odbieramy wiadomości. Królewska familiia mieszka na wsi niedaleko Królewca. Król rozkazał pomiędzy oddalonych officyalistow z południowych Prus rozdać 6000 talarow. Na doniesienie, że mieszkańcy Eylau i Friedland pogrążeni są w ostatniey nędzy, posłano im zaraz wsparcie w rożnych potrzebach i pieniądzach, do czego przyłożyli się także mieszkańcy Królewca. „

Bawarska rządowa gazeta zawiera wsobie Królewskie rozporządzenie względem małżeństw, którego treść następuiąca: "Znosi się przepis, na mocy którego nieosiedli powsiach ludzie musieli miec pozwolenie zwierzchności do żenienia się. Niepotrzeba nawet opowiadać się w tey mierze zwierzchnościom wieyskim. Oprocz przepisanego w ustawach zezwolenia rodzicow i opiekunow, niepotrzeba do żenienia się innego zezwolenia iak mieyscowey policyi, która mieć będzie dozor, aby żeniący się mieli z czego żyć i gdzie mieszkać. Jeżeli mieyscowa policya człowiekowi obcemu, nie osiadłemu, nie mieszkaiącemu w dystrykcie lub w mieyscu, w którym się żeni, ani okazuiącemu na przyszłość sposob do życia, pozwoli żenić się, tedy cieżar utrzymania takowey familii, ieżeli sama wyżywić się nie potrafi, spada na tę policyą. Zresztą pozwolenie małżeństwa synom lub corkom osiadłych rodzicow, znanym z obyczayności i pracowitości, lub okazuiącym tego świadectwa, nie ma bydź wzbraniane iak skoro rodzice lub opiekunowie na to pozwalaią, chyba w nastepuiących przypadkach: 1) gdy okaże się za zdaniem lekarzow nie zdatność do stanu małżeńskiego lub do pracy; 2) gdy iedna z stron wstępuiących w stan małżeński popełniła taki występek, który ciągnąłby za sobą niebezpieczeństwo dla przyszłey iey familii lub dla społeczności; 3) gdy iedna z stron prowadziła rozwiozłe lub prożniackie życie, i stała się nieużytecznym członkiem dla społeczności. — Zwierzchność mieyscowa powinna nakoniec dawać wsparcie nieosiadłem małżeństwom, nie oddalać ich z mieysca, gdzie znayduią przytułek i utrzymuią się z swey pracy, ieżeli nie popełniły iakowego występku. Ma im owszem podać sposoby do usadowienia się, i ułatwić nabycia gruntu, który chcą obrabiać i t. d. Zadnemu poddanemu nie wolno żenić się za granicą. Wszystkie zawarte za granicą małżeństwa są nieważne. Powracaiący do kraiu, oprocz nieważności małżeństwa, będzie ieszcze miesięcznem więzieniem ukarany i koszta więzienia zapłaci.

Rozporządzono także, iż pocztą nie wolno żadnych pakietow, tylko listy lub papie-

ry sądowe naywięcey funt ważące, przesełać.

Z Nowegoiorku d. 12 *Maia.*

W prowincyi Varmont trwaiące ciągle embargo w naszych portach sprawiło opor i zaburzenia. Prezydent wydał z tego powodu napomnienie, aby mieszkańcy nie ważyli się sprzeciwić rozporządzeniom rządu; gdziekolwiek skupili się w tym celu, rozeszli się do domow, inaczey ściągną na siebie karę nieposłuszeństwa. Cywilnym zaś i woyskowym władzom nakazał rozpędzać takowe skupienia, uporczywych aresztować i do sądu oddać.

Z Kopenhagi d. 23 *Lipca.*

Przypadek, który zdarzył się w tych dniach w koszarach maytkow, ostrzega na nowo, iak ostrożnie należy postępować z nierozpękniouemi ieszcze bombami i granatami, które od ostatniego bombardowania w wielu mieyscach znaydowane ieszcze bywaią. Dway chłopcy znaleźli w ziemi bombę; ieden z nich wziął żelazne narzędzie dla ochędożenia iey z ziemi. Nagle rozpękła się, strzaskała mu rękę i nogę, na co wkrotce umarł; drugiego ranila, rownie iak siedzącą w izbie i trzymaiącą przy piersiach dziecię matkę, i dom znacznie uszkodziła.

Z rozkazu JKMci 2000 woysk Duńskich rozłoży się na czas nieiaki obozem przy Breininge.

Ponieważ w teraznieyszych okolicznościach niektórzy handluiący i rzemieślnicy zyskuią, drudzy tracą, ostatnia koley dotyka naywięcey drukarzow przy teraznieyszey drogości papieru, rząd zwrocił zatem na nich uwagę swoią, i rozkazał podać sobie liczbę znayduiących się tu drukarni, ażeby właścicielom ich mogł obmyśleć sposob do życia. Piękny dowod ludzkości naszego rządu, okazuiąc razem ile obchodzi go to wszystko, co tylko ma związek z naukami.

Podług naynowszych doniesień z Finlandyi miał Jenerał Buxhewden z wszystkich stron oskrzydlić woysko Jenerała Swedzkiego Klingspor i 12,000 ludzi zabrać w niewolą, co iednak potrzebuie ieszcze potwierdzenia.

Do wydziału zbieraiącego składki dla zachęcenia naszych woiownikow, nadeszły znowu znaczne summy. Xżę Landgraf Karol i iego małżonka przysłali 1000, miasto Callundberg 270, hrabstwo Huisteinberg 320, urząd Holbeck 1058, miasto Köge 6 6, Norwegskie towarzystwo uczone 250 talarow i t. d.

D. 21 przewieziony został na okręcie pokoiowym do Helsingborga Francuz nazwiskiem Poulet de Fremont, który z Ameryki do Gothenburga przybył.

Z Ankony d. 20 *Lipca.*

Prefekt tuteyszy wydał odezwę, w którey donosi, iż d. 15 Sierpnia obchodzone będą urodziny Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla, pod czas których rozdawane będą medale i korony laurowe mieszkańcom miasta i wsiow, którzy wydoskonalili iakowy gatunek przemysłu, kunsztu lub rolnictwa.

Z Bajony d. 22. *Lipca.*

(*Z Monitora.*)

Nayiaśnieysi Cesarstwo Jchmość udali się wczoray o godzinie 8 wieczorem z Marrac do Pau. Zapewniaią, że J. C. K. Mość obiedzie południowe departamenta Francyi.

W. Xżę Jmć Bergski, który z powodu wielkich trudow zapadł w Madrycie na febrę, wyiechał stąd d. 10 na kąpiele do Barreges, gdzie 14 dni zabawi.

Z Bostonu d. 20. *Maia.*

Kongres zgromadził się dopiero d. 7 Listopada.

Ustawa względem uzbroienia woiennych okrętow, zawieszona została ieszcze przed rozeyściem się kongressu do nieoznaczonego czasu

DODATEK
DO № 65
GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę dnia 14 Sierpnia 1808.

Z Burgos d. 17. Lipca.
(Z Monitora.)

Nayjaśnieyszy Król nasz pracował dziś aż do południa u siebie, potem udał się do katedralnego kościoła na mszą. Arcybiskup i kapituła czekali na niego u drzwi kościoła i zaprowadzili go pod baldachinem na mieysce iego siedzenia. Za powrotem do siebie przyymował korregidora, municypalność, konsulat, Francuzkich i Hiszpańskich woyskowych, świeckich i zakonnych duchownych i wiele znakomitszych osób. J. K. Mość rozmawiał długo z niemi. Ciągle służymu zdrowie i coraz więcey zyskuie miłości od tych wszystkich, którzy maią szczęście zbliżyc się do iego osoby. Jutro uda się w dalszą podroż do stolicy. Tego wieczora było całe miasto oświecone. J. K. Mość przebaczył i udarował wolnością wiele osób, które uwięzione były za bunty. Wszędzie którędy tylko Monarcha przeieżdża zostawia dowody swey dobroci i łaskawości.

Z Altony d. 27. Lipca.

Dziś zgromadzili się wszyscy officerowie i żołnierze stoiącego tu odwodu Hiszpańskiey dywizyi na rowninie między Hamburgiem i Altoną, dla wykonania przysięgi nowemu swoiemu Monarsze. Dowodzca tego odwodu Brygadier Hermosillas, kazał przeczytać mu konstytucyą. Gdy to się stało, wykonali officerowie, podofficerowie i żołnierze przepisaną w konstytucyi przysięgę. Natychmiast dały się słyszeć z wszystkich stron okrzyki: "Niech żyie Jozef Napoleon!,, Okrzyk ten powtorzony był kilkokrotnie z zapałem przez woyskowych. Po ukończeniu tego obrzędu udał się Brygadier Hermosilas z wszystkiemi officerami do jenerała dywizyi Dupas. Składaiąc mu protokoł wykonaney przysięgi, prosił, aby przesłał go Xciu Ponte-Corvo, z oświadczeniem iak dalece cieszą się Hiszpanie, że w teraznieyszych okolicznościach pod iego zostaią dowodztwem i spodziewaią się, iż zechce ich postępowanie wystawic przed ich Monarchą iako dowod wierności. Jenerał Dupas zaprosił wszystkich officerow do siebie na obiad, który zakończył się spełnieniem zdrowia Nayiaśnieyszego Króla Hiszpańskiego Józefa Napoleona.

Z Florencyi d. 16 Lipca.

Stosownie do wyroku Cesarskiego pod d. 29 Maia z Bajony, będzie z departamentow Toskanii 1200 popisowych wybranych; 100 będzie dostawionych do 8 regimentow ar-

tylleryi Francuskiey, 50 do 14 regimentow kiryssierow i karabinierow, 150 do nowego korpusu strzelcow Toskańskich, a 900 do pieszych regimentow Toskańskich. Departament Arno dostawi 717, Obrono 153, a środziemnego morza 330 ludzi.

Z Genui d. 16 Lipca.

Kapitan Bonsignore, dowodzca okrętu Diogenes uzbroionego w tym porcie, przyprowadził dziś rano 8 okrętow Sardyńskich ładownych zbożem, &c. które zabrał pod brzegami Sardyńskiemi. Jednego kapitana i 2 maytkow Sardyńskich tylko przyprowadził, reszta pratowała się na szalupach.

W porcie naszem znayduie się wiele cesdowych towarow; lecz nikt ich kupować nie chce dla wysokiey nader ceny.

Kąpiele morskie ściągnęły tu wiele cudzoziemcow, a mianowicie Medyolańczykow.

Z Wenecyi d. 16 Lipca.

Od dni 15 czynili Anglicy rozmaite usiłowania, lecz żadne im się nie udało. D. 29 Czerwca iedna ich fregata wylądowała na uyściu rzeki Po, w celu obeyścia batteryi i opanowania kilkunastu ładownych statkow, które zasłaniała; lecz nie udał iey się zamysł.

D. 1 Lipca iedna fregata Angielska, i bryg i 5 armatnych szalup pokazały się przed portem Cittanova w Istryi w celu zabrania lub spalenia Włoskiey galioty Hortensia; lecz zręczność załogi i ogień batteryi przymusiły nieprzyiaciela do oddalenia.

DONIESIENIA.

Z nakazu Wysokiego Sądu C.K. Szlacheckiego Krakowskiego, rzeczy i kopersztychy po X. Josefie Zapalskim, po Zofii Grygowiczowey, i srebra po Igo cym Szymańskim pozostałe, w Krakowie w domu pod Nr. 507 na ulicy Floryańskiey dnia 17 Sierpnia r. b. z rana o godzinie 9 przez licytacyą sprzedane zostaną.

Raczyński, Komornik Krakowski.

Gdy niżey podpisani naynowszemi i takiemi optycznemi instrumentami są opatrzeni, które nayzdatnieysi kunsztmistrze urządzili i do tego miasta przybyli, donoszą zatem Prześwietney Publiczności, iż następuiące gatunki tychże instrumentow mają do sprzedania: — 1) Microscopia composita. 2) Słoneczne Microscopia. 3) Rozne pryzmata. 4) Opodal okazuiące perspektywy. 5) Rożne gatunki perspektyw. 6) Mały Telescop. 7) Rożne okulary, które zwanego Krauk czyli Flint szkła są szlifowane, i które podług potrzeby oka sporządzaią; okulary restauracyine także dla krótkiego wzroku, którzy opodal czytać i pisać mogą, tudzież na taki wzrok, którym z daleka mocno, a zbliska mało widziec można. 8) Rożne szkła palące, i oprócz tego inne optyczne sztuki i Camere obscure. Cóż umieią także uszkodzone instrumenta reparować. Mieszkaią na Stradomiu przy Krakowie pod Nrm. 1 i znakiem Cesarza Austryackiego.

Lemann et Compag: Optycy.

Podaie się do wiadomości, iż dnia 29 Sierpnia r. b. odprawiać się będzie licytacya w mieście Podgorzu targowego, i wina nakładu; ktoby sobie życzył zalicytować ma się zaopatrzyć w wadium i przed kommissyą zameldować. W Bochni dnia 31 Lipca 1808.

Przez C. K. Kraiowe Gubernium rozpisuie się do osadzenia zawakowanego z pensyą roczną 400 zł. ryn. urzędu Syndyka w mieście Biała, w części dawnieyszey Galicyi leżącym, konkurs do pierwszego miesiąca Sierpnia r. b. z tem dodatkiem, że ci, którzy urzędu tego chcą dostąpić, prośby swoie dekretami Eligibilitatis z obydwoch linij, tudzież zaświadczeniami obyczayności opatrzone do Myślenickiego C. Kr. Cyrkularnego urzędu podać powinni.

Podług Wysokiego Gubernialnego nakazu, ddto 15 Julij b. r. sub Nro 31,809, że na dniu 16 Augusta r. b. o godzinie 10tey przed południem, w C. K. Expedit-Dyrekcyi we Lwowie nowy liwerunek świc woskowych dla Nadworney kancellaryi i Wysokiego Gu-

bernium i dla C. K. Forum Lwowskiego na ieden rok to iest od dnia 1go Sierpnia 1808 aż do ostatniego tegoż mie. 1809 dostawione bydź maią. Roczna potrzeba tychże swic dla Wysokiego Gubernium 5000 lub 6000 funtow, a dla Forum Nobilium Lwowskiego 2000 funtow. Zyczący sobie Liweranci maią się zaopatrzyć Vadium 500 zł. ryń. a przyszły kontrachent ma w gotowiznie lub obligacyach, lub Fidejusoryczną walor maiacą kaucyą, tysiąc pięcset zł. ryń. dostawić w stanie być. Inne zaś obowiązki będą na wyznaczonym terminie przed zaczęciem licyt cyi uwiadomione. W Krakowie d. 3 Aug. 1808.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniey oznaymuią tym Edyktem Panu Tomaszowi Gorayskiemu nieprzytomnemu, i którego mieysce mieszkanie nie iest wiadome: że P. Ignacy Hrabia Komorowski u Sądow tych — o zapłacenie summy 3908 czr. zł. w złocie hollenderskim z prowizyą — żałobę na niego podał, i o pomoc Sądu, ile sprawiedliwość wymagi prosił. —— Gdy zaś Sądy te, nie maiąc wiadomości gdzie on zostaie, lub czy wcale w C. K. państwach dziedzicznych znayduie się, onemuż P. Tomaszowi Gorayskiemu Adwokata tuteyszego Jozefa Wołczyńskiego z iego szkodą i iego kosztem zastępcą postanowiły, z którym proces ten stosownie do ustawy sądowey na C. K. państwa dziedziczne przepisaney rozpocznie się i ukończony będzie; on przeto Edyktem ninieyszym tym końcem upomina się, ażeby w czasie przyzwoitym, to iest dnia 2 Listopada 1808 roku o godzinie 9 z rana sam stanął, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tuteyszym wymienił, i podług przepisu tych środkow prawa użył, które do własney obrony za nayskutecznieysze osądzi; inaczey bowiem wszelką niedogodność z zaniedbania wyniknąc mogącą samby sobie, podług opiewu C. K. praw, przypisać musiał.

Jozef de Nikorowicz.
Kannamiller.
Mąkolski.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krakowskich Galicyi Zachodniey.
W Krakowie dnia 18 *Lipca* 1808.
Elsner.

Magistrat Miasta C. K. Lublina, ninieyszym publicznym Edyktem wszystkim i każdemu w szczególności do wiadomości podaie, iż na żądanie Woyciecha Skrzybczyńskiego, wierzyciela prawem przekonywaiącego 1 cytacya kamienicy na ulicy Grodzkiey w Lublinie pod Nrm. 88 stoiącey, a Maryanny Goldmanowy własney, podług dzieła detaxacyi przez każdego poprzednicżo lub w czasie licytacyi w Registraturze przeyrzeć się mogącego do zł. ryń. 5247 kr. 49 sądownie oszacowaney, dnia 29 Sierpnia 1808 o godzinie 10 z rana w mieyscu magistratu tuteyszego odprawiać się będzie, gdzie więcey ofiaruiący, stosownie do ustawy sądowey pod §. 436. długi na teyże kamienicy zabezpieczone w szacunku ceny ofiarowaney przyiąc na siebie obowiązany będzie, chociażby wierzyciele przed umowionym zrzeczeniem się długu przyiąc wzbraniali się; dla tego wszyscy na pomienioney kamienicy hypotekowani wierzyciele na tenże termin, ażeby szczególnego przypozwu nieoczekiwali wzywaią się, podług nadwornego rozporządzenia pod dniem 22 Sierpnia 1797 gdyż przeciwnie, ktorzyby na pomienionym terminie nie stanęli, ani przeciwko kupuiącemu, albo te kamienicę przeymuiącemu, ani do tey kamienicy żadnego prawa mieć nie będą, lecz swoiey należytości z przedarzy, albo z innego dłużnika maiątku poszukiwać maią.

Dan w Lublinie dnia 21 Junij 1808.
Władich.
Lewandowski.
F. Krępski.

Z Rady Magistratu C. K. wolnego Miasta Lublina.
Swiderski.

Przez Magistrat Krol. Wol. Cyrkularnego Miasta Myślenice, iako instancyą masse krydalną s. p. Antoniego Biza pertraktuiącą, każdemu komu o tym wiedziec należy, ninieyszym edyktem publicznie wiadomo się czyni: iż na dniu 22 Sierpnia 1808. o godzinie 9tey

przed południem w sądzie tuteyszym Magistratualnym następuiące dobra, do massy krydalney s. p. Antoniego Bicza należące tak ruchome iako i nieruchome, naywięcey daiącemu przez publiczną będą sprzedane licytacyą. — 1.) Browarek drewniany z iedną izdębką i 3 jatkami do sprzedawania mięsa, tudzież — 2.) Przymurowany do powyższego browarku Spichlerz na depozyt zboża wraz z staienką pod iednym dachem, otaxowaney wartości razem 844 f. r. — 3.) Słodownia murowana z potrzebami do teyże, iakie teraz znayduią się, wartości 1438 f. r. — 4.) Staynia i wozownia drewniana pod iednym dachem przy słodowni stoiące, oprocz placu wartości otaxowana 50 f. r. — 5.) Stodoła za Kamieńcu o dwoch sąsiekach pod gruntem Modelskowka zwanym stoiąca, z placem na 220 f. r. otaxowana. — 6.) Stodoła druga na Kamieńcu także, przy stodole Jgnacego Pitalskiego leżąca, o dwoch sąsiekach z placem, na 165 f. r. otaxowana. — 7.) Dwa pręty gróntu Modelskowka zwanego w położeniu Chałemskim leżącego, razem na 2000 f. r. otaxowane. — 8.) Pół pręta gróntu Guniowka zwanego, także w położeniu Chałemskim leżącego, na 500 f. r. otaxowanego. — 9.) Murowany kościołek N. S. Panny Maryi sekolaryzowany, na 231 f. r. otaxowany. — 10.) Rożne rzeczy ruchome których konsygnacyą każdemu chęc kupienia maiącemu w sądzie tuteyszym każdego czasu przeyźrzyc wolno iest, a to pod następuiącemi kondycami: a.) Iż każdy licytant przed licytacyą vadium 10 procen. w gotowiznie złożyć będzie powinien, ktore temu, któryby co zalicytował, a conto zalicytowanego kwantum przyięte zostanie, gdyby zaś takowy naywięcey daiący kondycye licytacyi nie dotrzymał, temu przepadnie, i owszem koszt iego powtornie realność takowa zalicytowaną zostałaby. — b) Że ten ktory iakową realność zalicytuie z tych zwyż opisanych nieruchomych rzeczy takowe pieniądze przypadaiące natychmiast w gotowiznie złożyć, albo też produkowaniem w 14 dniach kaucyi legalney zabespieczyc, od takowych pieniędzy prowizyą legalną, od dnia licytacyi płacić, i kapitał sam wraz z prowizyą, która zawsze kwartalnie placoną bydź powinna, za poprzedzaiącą 14 dniową sądową awizacyą złożyc obowiązanym będzie — c) Iż żydzi, co do nieruchomych dobr od których ci prawem exkluduią się, do licytacyy takowych nieruchomych realności przypuszczonemi nie będą.

Andr. de Szikszay Synd.
Michael Opcydowicz Assessor.
Walenty Wątorski Assessor.

Z Rady Magistratu Król. wol. cyrkularnego Miasta Myślenic 6 Lipca 1808.

Math. Swierkiewicz Mag. Kanc.

Gdy przy magistracie tuteyszym mieysce Protokolisty razem Registranta i Expedytora z roczną pensyą 250 zł. ryń. zawakowało, więc z powodu tego przez magistrat tuteyszy konkurs na wspomnione wakuiące mieysce do ostatniego miesiąca Sierpnia r. b. z tym dodatkiem wypisuie się, iż życzący sobie wspomnione otrzymać mieysce prożby swoie zaopatrzone dowodami o posiadaniu ięzykow Niemieckiego, Łacińskiego i Polskiego, tudzież moralności wspomnionym terminie do tuteyszego magistratu podać maią.

Uszyński Syndyk.

Z Magist. Miasta C. K. wolnego Cyrkularnego Radomia d. 13 Julij 1808.

Sojecki Akt.

Do osadzenia zawakowanych w Lubelskim magistracie urzędow to iest: Burmistrza z pensyą roczną 1000 zł. ryń. 1go konsyliarza z pensyą roczną 700 zł. ryń. 2go konsyliarza z pensyą roczną 600 zł. ryń. a 3go z pensyą roczną 500 zł. ryń. rozpisuie się konkurs do ostatniego Sierpnia b. r. z tem dodatkiem, że kompetenci prozby swoie zaświadczeniami odbytych nauk prawnych, osiągnioney wiadomości interessow, i w innych kategoryach czynioney służby, tudzież dekretami Eligibilitatis z obydwoch linii opatrzone, w wyznaczonym czasie do Lubelskiego Kr. Cyrkularnego urzędu podać powinni. W Lwowie dnia 9 Lipca 1808.

Przez C. K. Galicyyskie Gubernium, rozpisuie się do osadzenia zawakowanego w Krakowskim magistracie z pensyą roczną 700 zł. ryń. urzędu konsyliarza konkurs do końca miesiąca Sierpnia b. r. z tem dodatkiem, że kompetenci prożby swoie dekretami Eligibilitatis z obydwoch linii, tudzież zaświadczeniami moralności opatrzone, w wyznaczonym czasie do Krakowskiego magistratu podawać powinni. W Lwowie dnia 22 Lipca 1808.

(Przy dzisieyszey gazecie znayduie się 2gi Dodatek.)